Gemeente Amsterdam

Voordracht voor de College vergadering van 10 juni 2025

Portefeuille: Onderwijs

Agendapunt: B8

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Instemmen met het afgeven van een positief advies omtrent de overdracht van de Huibersschool (ASKO) aan stichting Westelijke Tuinsteden (STWT) en het gelijktijdig laten fuseren met de Huizingaschool (STWT)

Het college van burgemeester en wethouders besluit

In te stemmen met het afgeven van een positief advies omtrent de overdracht van de Huibersschool (ASKO) aan stichting Westelijke Tuinsteden (STWT) en het gelijktijdig laten fuseren met de Huizingaschool (STWT).

Kernboodschap

Het college van B&W adviseert positief over de wenselijkheid van de overdracht van de basisschool Huibersschool (ASKO) aan stichting Westelijke Tuinsteden (STWT) en het gelijktijdig laten fuseren met de Huizingaschool (STWT). Op basis van de concept fusie-effectenrapportage en de criteria uit de 'Leidraad voor advisering bij fusievoornemens in het onderwijs' zijn er volgens het college geen zwaarwegende bezwaren tegen de voorgenomen fusie, waarbij het wel belangrijk is dat alle belanghebbenden goed worden geïnformeerd en gehoord.

Bestuurlijke achtergrond

N.v.t.

Bestuurlijke prioriteit

N.v.t.

Wettelijke grondslag

- Artikel 64 eerste lid en onder b Wet op het primair onderwijs: Begripsbepaling institutionele fusie.
- Artikel 64a, tweede lid en onder b Wet op het primair onderwijs: Goedkeuring van de minister niet vereist.
- Artikel 64b, tweede lid aanhef en onder j Wet op het primair onderwijs: In de door het schoolbestuur op te stellen fusie-effectrapportage dient onder meer te worden opgenomen een weergave van het advies van het college van de betrokken gemeenten over de wenselijkheid van de voorgestelde fusie.

Onderbouwing besluit

Achtergrond van de voorgenomen fusie

De schoolbesturen STWT en ASKO hebben een intentiebesluit genomen tot overname van één school van ASKO, BS Huibers, door STWT. Strikt genomen zal BS Huibers (ASKO) hiermee worden overgedragen aan schoolbestuur STWT, waarna die zal fuseren met OBS Huizinga (STWT). De leerlingen en verplichtingen van BS Huibers worden hiermee overgenomen door de STWT-school

OBS Huizinga. Voor de leesbaarheid wordt in deze voordracht gesproken over scholenfusie. De schoolbesturen zijn voornemens om de twee basisscholen te laten fuseren per 1 augustus 2025.

STWT is het bevoegd gezag van 17 openbare basisscholen met ongeveer 4900 leerlingen en heeft 687 medewerkers in dienst. OBS Huizinga ligt in de Jacob Geelbuurt in Slotervaart in het stadsdeel Amsterdam Nieuw-West.

ASKO is het bevoegd gezag van 36 bijzondere basisscholen (waarvan 30 in Amsterdam) met ongeveer 9000 leerlingen en heeft ongeveer 1000 medewerkers in dienst. BS Huibers ligt in de Jacob Geelbuurt in Slotervaart in het stadsdeel Amsterdam Nieuw-West.

De achtergrond van de beoogde fusie is de sterke afname van het aantal leerlingen van beide scholen waardoor er gerede twijfel is of deze scholen in de toekomst als zelfstandige organisaties kunnen voortbestaan. Bij beide schoolbesturen, STWT en ASKO, bestaan daarom zorgen over de toekomstbestendigheid van beide scholen. De scholen kennen verschillende uitdagingen zoals een te beperkt leerlingaantal, exploitatie- en onderwijskwaliteitsproblemen en vele wisselingen in het team. De oplossing die de schoolbesturen voor ogen hebben, is een fusie tussen OBS Huizinga van STWT en BS Huibers van schoolbestuur ASKO. De kansen en mogelijke bezwaren die voortvloeien uit deze voorgenomen fusie zijn de afgelopen tijd onderzocht door de schoolbesturen. De uitkomsten van dit onderzoek zijn opgenomen in de concept fusie-effectrapportage (zie bijlage).

Uitkomsten fusie-effectrapportage (FER)

Er zijn een aantal samenhaningende redenen die ten grondslag liggen aan de keuze om de basisscholen OBS Huizinga (STWT) en BS Huibers (ASKO) te laten fuseren.

- Ten eerste moet de keuze tot fuseren worden gezien tegen de achtergrond van de demografische ontwikkeling van de Jacob Geelbuurt, waaruit blijkt dat het aantal leerlingen in de komende jaren merkbaar zal dalen.
- Beide scholen, de Huibers in sterkere mate dan de Huizinga school, hebben in de afgelopen jaren te maken met een daling van het aantal leerlingen. In combinatie met de prognoses die een verdere daling van het leerlingenaantallen laten zien, is het aannemelijk dat de scholen structureel onder de opheffingsnorm voor basisscholen in de gemeente Amsterdam zullen blijven.
- Dalende leerlingaantallen betekent voor beide scholen een negatieve financiële ontwikkeling. Dat maakt het problematisch om de gesignaleerde problemen met de onderwijskwaliteit aan te pakken.
- Ook de huidige discontinuïteit in het team (o.a. groot verloop, hoog verzuim en een fors aantal zzp'ers en onbevoegden) is verdere complicerende factor om zelfstandig door te gaan. Een voorbeeld hiervan is de kleutergroep van de Huibers, waarbij momenteel al een detacheringsconstructie met de Huizingaschool is opgezet om doorgaande leerlijn te kunnen waarborgen.
- Tenslotte is er met de collega-onderwijsbestuurders in Amsterdam naar de positie van BS Huibers gekeken en geconcludeerd dat een fusie de beste optie is. Met de samenvoeging van de leerlingen ontstaat een basisschool van een robuust formaat, in lijn met de ambities op dit punt van Breed Bestuurlijk Overleg (BBO).

Door beide scholen samen te voegen, ontstaat een school die niet alleen financieel en organisatorisch stabiel is, maar ook de kwaliteit van het onderwijs in de wijk versterkt en toekomstbestendig maakt.

Rol MR

De MR-en van beide scholen zijn conform hun rol, zoals vastgelegd in de Wet op het primair onderwijs (Wpo) en de Wet medezeggenschap op scholen (WMS), betrokken bij het fusietraject. Iedere MR heeft vanuit zijn rol verantwoordelijkheid genomen in het proces, waarbij ruimte is gecreëerd voor co-creatie en het komen tot een gedragen FER. De voortgang van de fusie is een vast agendapunt in de reguliere vergaderingen van de MR-en, waar zowel inhoudelijke als procesmatige aspecten worden besproken. Daarnaast is er overleg gevoerd over de wijze waarop de ouderraadpleging wordt uitgevoerd.

Motivering advies van het college van burgemeester en wethouders

Het gaat in dit geval om een fusie van twee scholen van twee verschillende besturen. Uit deze fusie blijft één school over met minder dan 500 leerlingen (OBS Huizinga zal na de fusie ongeveer 300 leerlingen hebben). Het gaat daarom om een niet-toetsplichtige fusie. Dit betekent dat bij DUO alleen een BRIN-mutatie formulier hoeft te worden aangeleverd door het schoolbestuur. Wel moet er een FER worden opgesteld door het schoolbestuur. Onderdeel hiervan is het advies van het betrokken gemeentebestuur over de wenselijkheid van de voorgestelde fusie (artikel 64b lid 2 onder j van de Wet op het primair onderwijs). Dit advies betreft een informerend advies en is niet bindend.

Om tot het advies te komen heeft het college de criteria uit de "Leidraad voor advisering bij fusievoornemens in het onderwijs" (hierna: leidraad) door de gemeenten van de VNG en CFTO (Commissie fusietoets onderwijs) gehanteerd.

<u>Criterium 1. De maatschappelijke impact</u>

In Amsterdam valt ongeveer 20% van de po-scholen onder de opheffingsnorm van 196 leerlingen. Juist omdat kleine scholen kwetsbaarder zijn en minder flexibel door een beperkt personeelsbestand en beperktere financiële middelen hebben schoolbesturen en gemeente gezamenlijk de ambitie uitgesproken om te kleine scholen tegen te gaan en zich te richten op een gezond aanbod voor elke wijk. Het verminderen van het aantal kleine scholen kan bijdragen aan het verlagen van de druk op het lerarentekort en de onderwijshuisvesting. In 2019 heeft het BBO de ambitie om het aantal kleine scholen te verminderen vastgelegd in De Amsterdamse Onderwijsagenda voor het PO. Vanuit het BBO heeft ieder bestuur de opdracht om toe te werken naar scholen van minimaal 200 leerlingen. Deze ambitie komt ook terug in de Amsterdamse Onderwijs Ambities (juni 2023): Schoolbesturen streven naar scholen met een gezonde schoolgrootte.

Voor betrokken kinderen, ouders en leraren heeft het sluiten of fuseren van een school grote impact. Toch kiest een schoolbestuur bij scholen onder de opheffingsnorm vaak voor schoolsluiting of fusie wanneer perspectief ontbreekt. Een school die langer dan drie jaar onder de opheffingsnorm zit kan de overheidsbekostiging die zij ontvangt van het ministerie verliezen. In sommige gevallen beroept een schoolbestuur zich dan op de gemiddelde schoolgrootte van alle scholen onder zijn bestuur. Als er geen kans is op groei, en de prognoses laten zien dat een school in de toekomst naar verwachting alleen maar verder krimpt, komt de kwaliteit vaak onder druk te staan. In dat geval kan een schoolbestuur het besluit nemen een school te fuseren, teneinde de kwaliteit en continuïteit van het onderwijs te waarborgen.

<u>Criterium 2. Keuzemogelijkheden ouders</u>

De fusie van beide scholen betekent dat het aantal scholen in Nieuw West met één school wordt teruggebracht, maar er blijft sprake van een brede variatie in het onderwijsaanbod en dus behoud van keuzevrijheid voor ouders in algemene zin. Het effect op de keuzevrijheid en diversiteit zal in de praktijk meevallen. Bovendien zijn in de omgeving meerdere basisscholen waaruit kan worden gekozen. De diversiteit aan aanbod biedt voldoende keuzevrijheid voor ouders en kinderen.

Ouders zijn in eerste instantie via ouderinformatiebijeenkomsten geïnformeerd over de fusieverkenning. Ouders van beide scholen konden hun vragen en zorgen delen. Gedurende het proces zijn ouders steeds meegenomen en geïnformeerd over de aangekondigde fusie.

De formele ouderraadpleging heeft op beide scholen plaatsgevonden. Op de Huibersschool is deze begin maart afgenomen en op de Huizinga heeft deze plaatsgevonden in de eerste weken van mei. Hieruit bleek dat er geen bezwaren zijn en dat het merendeel van de ouders zich kan vinden in de toekomstige fusie van beide scholen. Op basis van deze uitkomst hebben beide MR-en een bevestiging van de instemming voor de fusie afgegeven.

Keuze op denominatie

Door de fusie verdwijnt een interconfessionele school met een brede identiteit en toegankelijkheid. De Huizingaschool is een openbare school waar elk kind welkom is. Op de Huizingaschool is net als op de Huibersschool aandacht en ruimte voor diverse levensbeschouwelijke bronnen, er wordt actief en bewust aandacht besteed aan diversiteit, aan levensvragen en ervaringen van kinderen.

Keuze op onderwijsconcept

De Huibersschool werkt nu volgens het Daltonsconcept. De kern van het Daltononderwijs is gebaseerd op een 3-tal pijlers: vrijheid in verantwoordelijkheid, zelfstandigheid en samenwerking. In Nieuw-West zijn er op diverse locaties nog Daltonconcepten; enkele hiervan zijn de Louis Bouwmeesterschool, De Horizon en de Lukasschool.

De Huizingaschool hanteert een visie en missie waarin veel kernwaarden van het Daltononderwijs al terugkomen.

Criterium 3. Openbaar onderwijs in de wijk

Aangezien het een fusie betreft tussen een bijzondere basisschool die wordt overgenomen door een openbare school blijft het openbaar onderwijs goed toegankelijk in de wijk.

Voorgesteld advies namens college B&W

Op basis van de FER en de bovenstaande bevindingen adviseert het college positief ten aanzien van de voorgenomen fusie. Wel wil het college in dit advies onder de aandacht brengen dat zij het van belang acht dat belanghebbenden (leerlingen, ouders en personeel) goed worden geïnformeerd en gehoord. Het zorgvuldig doorlopen van de besluitvorming en het organiseren van draagvlak is wat het college betreft een randvoorwaarde voor een positief advies.

Duurzaamheid

Participatie

Vanuit de schoolbesturen is gesproken met MR-en, Raden van Toezicht, personeel en ouders van beide scholen.

Financiële onderbouwing

Fusies van scholen hebben voor de gemeente geen financiële consequenties.

Communicatie

Binnen de gemeente

Opnemen in de te publiceren besluitenlijst.

Buiten de gemeente

Het schoolbestuur wordt over dit besluit geïnformeerd.

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2025-033623	College van B&W Voordracht (pdf)
AD2025-033628	FER Huibers en Huizinga (msw12)
AD2025-033949	Advies (pdf)

Besluit college van burgemeester en wethouders

Conform besloten